

دلایل بررسی طرح :

شهر تهران، به عنوان پایتخت ایران، با مشکلات پیچیده‌ای در زمینه‌های زیست‌محیطی و شهری مواجه است که از جمله آن‌ها می‌توان به مدیریت نامناسب آب‌های سطحی، کمبود منابع آبی و به تبع آن فرونشست زمین اشاره کرد. این مشکلات به طور عمده ناشی از رشد سریع جمعیت، توسعه بی‌رویه شهری، و ضعف زیرساخت‌های موجود برای مدیریت نزولات جوی است. در بسیاری از مناطق شهری، نزولات جوی به دلیل عدم وجود سیستم‌های مناسب جمع‌آوری و هدایت، به صورت روان‌آب‌های سطحی از سطح شهر خارج می‌شود و نه تنها به هدر می‌رود، بلکه موجب بروز مشکلات زیست‌محیطی و شهری مانند سیلاب‌ها و کاهش کیفیت منابع آبی می‌شود. در این راستا، طرح «الزام شهرداری تهران به تراوسازی معابر و عرصه‌های شهری جهت تغذیه سفره آب‌های زیرزمینی شهر تهران» به عنوان یک راهکار پایدار و نوآورانه برای بهبود وضعیت آب و هوایی و زیست‌محیطی تهران پیشنهاد می‌شود. این طرح می‌تواند ضمن استفاده بهینه از نزولات جوی، در بهبود فضای سبز و جلوگیری از فرونشست زمین نیز تأثیرات مثبتی به همراه داشته باشد.

فرونشست زمین در مناطق شهری تهران یکی از چالش‌های جدی است که می‌تواند به آسیب‌های ساختاری در ساختمان‌ها و زیرساخت‌ها منجر شود. یکی از اهداف اساسی این طرح، هدایت و ذخیره‌سازی صحیح نزولات جوی است که می‌تواند به تقویت سفره‌های آب زیرزمینی کمک کند. استفاده از کفسازی تراوا در معابر شهری، به‌ویژه در مناطق مسکونی، این امکان را فراهم می‌آورد که آب‌های باران پس از عبور از سطح زمین، به عمق خاک نفوذ کرده و به تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی منجر شود. این فرآیند نه تنها موجب تقویت منابع آب زیرزمینی خواهد شد، بلکه به عنوان یک راهکار مؤثر برای جلوگیری از فرونشست زمین، به ویژه در تهران که با این معضل روبروست، عمل می‌کند. از طرف دیگر، هدایت نزولات جوی به باغچه‌ها و فضاهای سبز شهری موجب آبیاری بهینه درختان و گیاهان می‌شود و به این ترتیب می‌تواند به بهبود وضعیت فضای سبز در سطح شهر کمک کرده و تأثیرات مثبت زیست‌محیطی چون کاهش آلودگی هوا، کاهش دما و افزایش کیفیت زندگی شهری را به همراه داشته باشد.

در نهایت، استفاده از بتن تراوا در کفسازی معابر و باغچه‌ها، به دلیل ویژگی‌های منحصر به فرد آن، می‌تواند به عنوان یک راهکار مفید و سازگار با اقلیم تهران مطرح شود. این ماده با قابلیت بالای نفوذپذیری آب، در شرایط مختلف آب و هوایی عملکرد مناسبی دارد و می‌تواند به بهبود وضعیت آب و هوایی شهر کمک کند. همچنین، با توجه به تغییرات اقلیمی و افزایش دما، این طرح به عنوان یک راهکار عملی برای مقابله با بحران‌های زیست‌محیطی و تغییرات آب و هوایی، می‌تواند به کاهش دما و بهبود شرایط اکولوژیکی در تهران کمک کند. علاوه بر این، استفاده از نزولات جوی برای آبیاری فضای سبز نه تنها موجب رشد و توسعه گیاهان خواهد شد، بلکه مصرف آب‌های شیرین و غیرقابل تجدید را کاهش داده و در نتیجه موجب استفاده پایدار از منابع آبی می‌شود. در مجموع، این طرح علاوه بر مدیریت بهینه منابع آبی، به حفظ و ارتقای کیفیت زیست‌محیطی تهران کمک خواهد کرد و در راستای ساخت یک شهر پایدار و مقاوم در برابر تغییرات اقلیمی گام خواهد برداشت.

متن پیشنهاد:

ماده یکم (۱):

شهرداری تهران موظف است نسبت به ایجاد و راه‌اندازی سامانه‌ای تخصصی به منظور ثبت و مدیریت اطلاعات مربوط به

روددره‌ها، عرصه‌های شهری، معابر و فضاهای سبز در سطح شهر تهران اقدام نماید. این سامانه می‌بایست قادر به ثبت و نگهداری اطلاعات دقیق و به‌روز در خصوص مواردی همچون اطلاعات جغرافیایی شامل طول، عرض و مساحت خیابان‌ها، باغچه‌ها، رفیوژها و سایر فضاهای شهری، اطلاعات مربوط به اصلاح شیب‌ها در معابر و فضاهای سبز و اطلاعات اختصاصی در خصوص شرایط اقلیمی و زیست‌محیطی مرتبط با هر منطقه باشد.

تبصره یکم (۱):

شهرداری تهران موظف است سامانه مذکور را به‌طور مستمر به‌روزرسانی کرده و دسترسی لازم را برای مدیران شهری فراهم آورد. همچنین، تمامی اطلاعات ثبت‌شده می‌بایست به‌طور منظم مورد بازبینی و ارزیابی قرار گیرد تا بر اساس نیازهای شهری و زیست‌محیطی، برنامه‌ریزی‌های جدید و اقدامات اصلاحی انجام شود.

ماده دوم (۲):

شهرداری تهران موظف است ضوابط و دستورالعمل‌های دقیق و شفاف برای تراوا شدن خیابان‌ها، معابر و عرصه‌های شهری را ظرف مدت یکسال از لازم‌الاجرا شدن این مصوبه تدوین و اجرا نماید. این ضوابط می‌بایست شامل مواردی همچون تعریف استانداردهای مواد تراوا برای استفاده در پوشش خیابان‌ها، پیاده‌روها، باغچه‌ها، رفیوژها و سایر فضاهای عمومی شهری با هدف افزایش نفوذپذیری آب به خاک و کاهش خطرات سیلابی، مشخصات فنی و الزامات اجرایی برای انتخاب و استفاده از مواد تراوا در سطح معابر و فضاهای عمومی تعیین اولویت‌های جغرافیایی و اقلیمی برای تراوا کردن خیابان‌ها و عرصه‌های شهری بر اساس ویژگی‌های محیطی، شدت بارش‌ها و وضعیت زهکشی در مناطق مختلف شهر باشد.

ماده سوم (۳):

در راستای استفاده بهینه از نزولات جوی، تمامی معابر و فضاهای سبز شهری می‌بایست به گونه‌ای طراحی شوند که شیب سطح معابر به نحوی مناسب طراحی گردد تا آب ناشی از نزولات جوی به سمت باغچه‌ها و فضاهای سبز شهری هدایت شوند. این شیب‌سازی می‌بایست به گونه‌ای انجام گیرد که از جمع شدن آب‌های سطحی جلوگیری کرده و امکان نفوذ آب به عمق خاک برای تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی فراهم شود.

ماده چهارم (۴):

شهرداری تهران موظف است پس از لازم‌الاجرا شدن این مصوبه، به منظور افزایش نفوذپذیری آب در زمین، از مصالح تراوا در ساخت پروژه‌های جدید کف‌سازی معابر، نهرها و کانال‌های هدایت آب‌های سطحی استفاده نماید.

تبصره یکم (۱): شهرداری تهران موظف است به عنوان پایلوت (نمونه) نسبت به اصلاح شیب معابر و تراواسازی مصالح به کار رفته در خیابان ولیعصر (عج) (کف‌سازی معابر و باغچه‌ها) اقدام نماید و نسبت به پارامتریک نمودن تجارب حاصله از این محدوده برای سایر معابر و عرصه‌های شهری استفاده نماید.

ماده پنجم (۵):

شهرداری تهران موظف است ظرف مدت سه ماه از لازم‌الاجرا شدن این مصوبه با بهره‌گیری از توان علمی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی ذیربط نسبت به تهیه نقشه‌های اجرایی و استانداردهای لازم برای طراحی شیب معابر و استفاده از مصالح تراوا اقدام و به تمامی پیمانکاران و طراحان پروژه‌ها ابلاغ نماید.

ماده ششم (۶):

شهرداری تهران موظف است گزارش عملکرد این مصوبه را سالیانه به شورای اسلامی شهر تهران ارسال نماید.

لطفاً برج درود
۴-۴/۸/۲۰
۳/۸

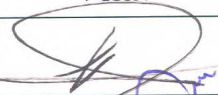
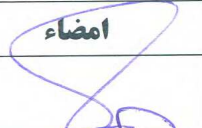
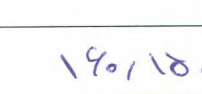
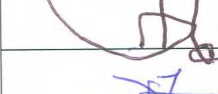
بِسْمِ تَعَالٰی

هیأت رئیسہ محترم شورای اسلامی شهر تهران
سلام علیکم

به پیوست طرح «الزام شهرداری تهران به تراواسازی معابر و عرصه های شهری جهت تغذیه سفره آب های زیرزمینی شهر تهران» با قید **یک فوریت** را تقدیم می‌نماید.

خواهشمند است ضمن اعلام وصول مقرر فرمایید بررسی آن در دستور کار صحن علنی شورا قرار گیرد. ۹۶۵۱۰۰/۴

با احترام

اعضای شورای اسلامی شهر تهران (امضاء کنندگان طرح)					
ردیف	نام و نام خانوادگی	امضاء	ردیف	نام و نام خانوادگی	امضاء
۱	مهدی پیوجاری		۱۴	مهندس محسن احسان	
۲	احمد صادقی		۱۵	علیرضا نازعی نهرستانی	
۳	مهندس سیدی		۱۶	سید جعفر شادریان	
۴	سید محمد آقا میری		۱۷	سوریه جعفری	
۵	علی جعفر قائمی		۱۸	جعفر شربانی	
۶	حسین طاهانی		۱۹	محمد عباسی	
۷	مهدی اقداریان		۲۰	مهدی عمران	
۸	محمد سفیدی		۲۱		
۹	سید لعل علی		شماره و تاریخ ثبت دبیرخانه: ۱۹۰۱۱۵.۵۴ ۱۹۰۴۱۸۲۱		
۱۰	مهندس بابائش				
۱۱	ناصر امانی		دستور اقدام:		
۱۲	فرس معزنی				
۱۳	فرس معزنی				

تاریخ: 1404/08/26

شماره: 15375/160

پیوست: 0

شماره:
تاریخ:
پیوست:

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای مهدی پیرهادی رئیس محترم کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری - جناب آقای مهدی عباسی رئیس محترم کمیسیون شهرسازی و معماری

موضوع: ارجاع طرح الزام شهرداری تهران به تراواسازی معابر و عرصه های شهری جهت تغذیه سفره آب های زیر زمینی شهر تهران

سلام علیکم؛

به پیوست تصویر طرح «الزام شهرداری تهران به تراواسازی معابر و عرصه های شهری جهت تغذیه سفره آب های زیر زمینی شهر تهران» را ایفاد می نماید.

طرح مزبور با امضای بیست و یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران (دوره ششم) با قید یکتاوریّت ارائه و به شماره 160/15054 مورخ 1404/08/21 در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و بررسی یکتاوریّت آن در سیصد و هفتاد و یکمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران منعقدّه به تاریخ 1404/08/25 مطرح و پس از ارائه توضیحات از سوی طراحان و استماع نظرات موافق و مخالف، کفایت مذاکرات اعلام و در خصوص یکتاوریّت بررسی آن اخذ رأی انجام شد که با اتفاق آرای موافق اعضای شورای اسلامی شهر تهران (هفده عضو حاضر در جلسه در زمان رأی گیری) را احراز نمود. لذا ضمن ارجاع طرح مزبور با قید یکتاوریّت به آن کمیسیون ها به عنوان کمیسیون مشترک سیاستگذار است وفق مقررات موضوعه و بندهای چهارم و پنجم ماده چهاردهم (14) آیین نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی شهرها مصوب 1378/1/11 هیأت وزیران و ماده یازدهم (11) و سیزدهم (13) دستورالعمل نحوه اداره جلسات، رأی گیری و بررسی پیشنهادهای واصل شده به شورا مصوب 1392/2/19 شورای عالی استان ها، گزارش مشترک آن کمیسیون ها مبنی بر تأیید با رد عین طرح و با انجام اصلاحات لازم در متن آن را خارج از نوبت رسیدگی و به دفتر هیأت رئیسه و مصوبات شورا ارسال فرمایید تا متعاقباً در دستور کار صحن علنی شورا قرار گیرد. /م

مهدی چمران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - جناب آقای دکتر علیرضا زاکانی شهردار محترم تهران جهت استحضار و دستور هماهنگی.

- روسای محترم کمیسیون های عمران و حمل و نقل؛ برنامه و بودجه؛ نظارت و حقوق؛ فرهنگی، اجتماعی جهت استحضار و ارائه گزارش به کمیسیون مشترک و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات.

- رئیس محترم کمیته تنقیح مصوبات جهت استحضار.

- رئیس محترم امور پژوهش های شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و اعلام نظر کارشناسی.

- دفتر هیأت رئیسه و مصوبات جهت پی گیری (70ط/6)

جناب آقای مهندس چمران - رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران

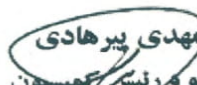
موضوع: نظر کمیسیون های سلامت، محیط زیست و خدمات شهری و معماری و شهرسازی درخصوص طرح الزام شهرداری تهران به تراواسازی معابر و عرصه های شهری جهت تغذیه سفره آب های زیر زمینی شهر تهران

سلام علیکم

با احترام، بازگشت به نامه شماره ۱۶۰/۱۵۳۷۵ به تاریخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۶ درخصوص بررسی "طرح الزام شهرداری تهران به تراواسازی معابر و عرصه های شهری جهت تغذیه سفره آب های زیر زمینی شهر تهران"، به استحضار می رساند موضوع در جلسه مشترک کمیسیون های سلامت، محیط زیست و خدمات شهری و معماری و شهرسازی مورد رسیدگی قرار گرفت.

به پیوست نظر کمیسیون های سلامت، محیط زیست و خدمات شهری و معماری و شهرسازی جهت طرح در صحن شورای اسلامی شهر تهران ارسال می گردد.

مهدی عبادی
عضو و رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری
شورای اسلامی شهر تهران

مهدی پیرهادی
عضو و رئیس کمیسیون
سلامت و محیط زیست و خدمات شهری
شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: اعضای محترم کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.

اعضای محترم کمیسیون معماری و شهرسازی شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.

جناب آقای نبی زاده، دبیر محترم کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران جهت آگاهی.

جناب آقای عزیزی، دبیر محترم کمیسیون شهرسازی و معماری شورای اسلامی شهر تهران جهت آگاهی.

دفتر هیات رئیسه و مصوبات جهت اقدام لازم.

نظر کمیسیون های سلامت، محیط زیست و خدمات شهری و معماری و شهرسازی در خصوص طرح «الزام شهرداری تهران به تراوا سازی معابر و عرصه های شهری جهت تغذیه سفره آب های زیر زمینی شهر تهران»

ماده یکم (۱):

شهرداری تهران موظف است نسبت به ایجاد و راه اندازی سامانه ای تخصصی به منظور ثبت و مدیریت اطلاعات مربوط به رودرده ها، عرصه های شهری، معابر و فضاهای سبز در سطح شهر تهران اقدام نماید. این سامانه می بایست قادر به ثبت و نگهداری اطلاعات دقیق و به روز در خصوص مواردی همچون اطلاعات جغرافیایی شامل طول، عرض و مساحت خیابان ها، باغچه ها، رفیوژها و سایر فضاهای شهری، اطلاعات مربوط به اصلاح شیب ها در معابر و فضاهای سبز و اطلاعات اختصاصی در خصوص شرایط اقلیمی و زیست محیطی مرتبط با هر منطقه باشد.

تبصره یکم (۱):

شهرداری تهران موظف است سامانه مذکور را به طور مستمر به روز رسانی کرده و دسترسی لازم را برای مدیران شهری فراهم آورد. همچنین، تمامی اطلاعات ثبت شده می بایست به طور منظم مورد بازبینی و ارزیابی قرار گیرد تا بر اساس نیازهای شهری و زیست محیطی، برنامه ریزی های جدید و اقدامات اصلاحی انجام شود.

ماده دوم (۲):

شهرداری تهران موظف است ضمن تعیین نرخ مبنا تراوایی و نرخ قابل پذیرش افت تراوایی در طول زمان را مشخص کند و آزمایش مرجع سنجش تراوایی را نیز مشخص نماید. ضوابط و دستورالعمل های دقیق و شفاف برای تراوا شدن خیابان ها، معابر و عرصه های شهری را ظرف مدت یکسال از لازم الاجرا شدن این مصوبه تدوین و اجرا نماید. این ضوابط می بایست شامل مواردی همچون تعریف استانداردهای مواد تراوا برای استفاده در پوشش خیابان ها، پیاده روها، باغچه ها، رفیوژها و سایر فضاهای عمومی شهری با هدف افزایش نفوذپذیری آب به خاک و کاهش خطرات سیلابی، مشخصات فنی و الزامات اجرایی برای انتخاب و استفاده از مواد تراوا در سطح معابر و فضاهای عمومی تعیین اولویت های جغرافیایی و اقلیمی برای تراوا کردن خیابان ها و عرصه های شهری بر اساس ویژگی های محیطی، شدت بارش ها و وضعیت زهکشی در مناطق مختلف شهر باشد.

ماده سوم (۳):

در راستای استفاده بهینه از نزولات جوی، تمامی معابر و فضاهای سبز شهری می بایست به گونه ای طراحی شوند که شیب سطح معابر به نحوی مناسب طراحی گردد تا آب ناشی از نزولات جوی به سمت باغچه های مطابق با الزامات اجرایی مناسب و فضاهای سبز شهری هدایت شوند. این شیب سازی می بایست به گونه ای انجام گیرد که از جمع شدن آب های سطحی جلوگیری کرده و امکان نفوذ آب به عمق خاک برای تغذیه سفره های آب زیرزمینی فراهم شود.

ماده چهارم (۴):

شهرداری تهران موظف است پس از لازم الاجرا شدن این مصوبه، به منظور افزایش نفوذپذیری آب در زمین، از مصالح تراوا در ساخت پروژه های جدید کف سازی معابر، نهرها و کانال های هدایت آب های سطحی استفاده نماید.

تبصره یکم (۱): شهرداری تهران موظف است به عنوان پایلوت (نمونه) نسبت به اصلاح شیب معابر و تراواسازی مصالح به کار رفته در خیابان ولیعصر (عج) (کف سازی معابر و باغچه ها) اقدام نماید و نسبت به پارامتریک (سنجه ای) نمودن تجارب به دست آمده برای سایر معابر و عرصه های شهری استفاده نماید.

ماده پنجم (۵):

شهرداری تهران موظف است ظرف مدت سه ماه از لازم الاجرا شدن این مصوبه با بهره گیری از توان علمی دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی ذیربط نسبت به تهیه نقشه های اجرایی و استانداردهای لازم برای طراحی شیب معابر و استفاده از مصالح تراوا اقدام و به تمامی پیمانکاران و طراحان پروژه ها ابلاغ نماید.

ماده ششم (۶):

شهرداری موظف است ضوابط نظام فنی و اجرایی و مشخصات فنی و مقاطع همسان و سایر اسناد فنی مرتبط به منظور تراواسازی به روز رسانی نماید. همچنین در صورت عدم امکان استفاده از فهارس بهای موجود، فهرست بها تراوا سازی را با همکاری مراجع ذی صلاح، نظام فنی و اجرایی و یا ظرفیت شورای عالی فنی شهرداری تهران تهیه و تنظیم نماید.

ماده هفتم (۷):

شهرداری تهران موظف است علاوه بر عرصه های عمومی شهری، در خصوص پلاک های ساختمانی در مرحله اخذ پروانه تخریب و نوسازی در قسمتی از عرصه قطعه با امکان جذب آب های سطحی، نسبت به تهیه ضوابط و دستورالعمل تراواسازی اقدام نماید.

ماده هشتم (۸):

شهرداری تهران موظف است گزارش عملکرد این مصوبه را سالیانه به شورای اسلامی شهر تهران ارسال نماید.